

eğitim hikayedir

derleyen ve yorumlayan
Prof. Dr. Ayhan AYDIN

5. Baskı

Prof. Dr. Ayhan AYDIN

EĞİTİM HİKAYEDİR

ISBN 978-605-4282-42-5

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

© 2014, Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayın ve satış hakları

Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. Ltd. Şti'ye aittir.

Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

5. Baskı: Ocak 2014, Ankara

Yayın-Proje Yönetmeni: Ayşegül Eroğlu

Dizgi-Grafik Tasarım: Cemal İnceoğlu

Kapak Tasarımı: Gürsel Avcı

Baskı: Ayrıntı Basım Yayın ve Matbaacılık Ltd. Sti

İvedik Organize Sanayi 28. Cadde 770. Sokak No: 105/A

Yenimahalle/ANKARA

(0312-394 55 90)

Yayıncı Sertifika No: 14749

Matbaa Sertifika No: 13987

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay / ANKARA

Yayınevi: 0312 430 67 50 - 430 67 51

Yayınevi Belgeç: 0312 435 44 60

Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08

Dağıtım Belgeç: 0312 431 37 38

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

E-ileti: pegem@pegem.net

ÖNSÖZ

Niçin çalışıyoruz? Nasıl yaşıyoruz ve nasıl bir eğitim alıyoruz? Bunlar insanın belki de kendine her gün sorması gereken sorular arasındadır. Ayrıca eğitim daha güzel bir Türkiye ve dünya yaratma amacına ne ölçüde hizmet ediyor? Acaba kalıplaşmış görüşler, basının klişeleri, toplumsal dedikodular ve magazin haberleriyle dolu sosyal yaşam, insanın gelişmesi için yeterli midir? Eğitim sistemi kişinin vicdan ve karakter gelişimini sağlamak adına insancıl bir felsefi temele ve içeriğe sahip midir? Başka bir anlatımla, sadece çoğunluğun görüşlerini değil, kendi görüşlerine bile, tümüyle katılmayan bağımsız ve özgür karakterli insanlar mı, yoksa sosyal köleler mi yetiştiriyoruz? Tek doğru yanıtı testler gibi ahlâki doğruları da, içi boş, retorikler şeklinde aktarmak kişinin düşünsel ve duygusal gelişimine ne ölçüde katkı sağlayabilir? Özetle birine dansın kurallarını öğreterek onun iyi bir dansçı olmasını sağlayabilir misiniz? Ya da şöyle diyelim nezaket kurallarını çok iyi bilen biri, gerçek yaşamında da yeterince nazik bir insan mı olur? Aynı durum futbol, yüzme ya da aklınıza gelen herhangi bir etkinlik için de geçerli olabilir. Demek ki futbolun kurallarını bilmekle iyi bir futbolcu olmak çoğu kez aynı anlama gelmeyebiliyor. Buna göre eğitim, her şeyden önce empatik farkındalık, duyarlılık, sevecenlik, nezaket, hoşgörü, anlayış ve sevgi gibi duygusal dönüşümleri kazandırma amacına dönük örüntülerden oluşmalıdır. Bu bağlamda hikaye, insanların içinde yaşadıkları hayata ve kendilerine bakabilecekleri bir aynadır. Gerçekte hikayenin insanoğlunun bütün bilgeliğini, örtülü ya da açık hastalıklarını yansıtan gizemli bir gücü vardır. Bu nedenle eğitim bir bakıma hikaye anlatma ve anlama sanatıdır. Bu kitap dünya edebiyatının en seçkin ve en unutulmaz bir dizi hikayesinin zamanın acımasız çarkları içinde yok olmasına yüreği dayanmayan insanların ortak çabalarının ürünüdür.

Kitapta yer alan hikayeler, zaman zaman gözlerinizi yaşartacak, yüreğinizi burkacak, acı acı güldürecek ve düşündürecek niteliktedir. Bu amaçla farklı ülke edebiyatlarından örnekler bulunması kadar farklı konu ve anlatım tarzlarına sahip hikayelere yer verilmesi için özen gösterilmiştir. Sevgi, erdem, hoşgörü,

dostluk, aşk, onur, bilgelik, sadakat, vefa, şefkat gibi temalar üzerine kurulu hikayelerin öncelikle vicdan ve karakter eğitimi bağlamında katkı sağlayacağı umulmaktadır. Eğitimcilerin yanı sıra, öğrencilerin ve anne babaların başucu kitabı olacak özellikler taşıyan ürünün, eğitim dünyasından hak ettiği karşılığı alması beklenmektedir. Kitapta yer alan bütün hikayeler sunulurken, kısaca yorumlanmış ve satır aralarını da okumasını bilen okuyucu için ipuçları verilmeye çalışılmıştır. Gerçi her kitabın iki yazarı olur; biri kaleme alan, biri de okuyan kişidir. Bu nedenle okuyucularımızın yapacağı özgün değerlendirmelerin, yaptığımız yorumlardan bağımsız olması ve bizi yeni ufuklara taşıması en büyük dileklerimizden birisidir. Bu bağlamda kitabın her tür yorum, görüş ve önerilerinize içtenlikle açık olduğunu belirtmek isterim. Böylece yeni bir tarz ve biçim anlayışıyla sizlere sunulan bu kitap ve benzerlerinin geliştirilerek eğitim dünyamıza kazandırılması sürecine de katkı sağlamış oluruz. Başka bir anlatımla bu kitabın yazılma amacını tek bir cümleyle söylemek gerekirse, kendi hikayeleri olmayan ve hikaye kullanmayı bilmeyen bir eğitim sisteminin ruhsal, düşünsel ve duygusal açıdan olgunlaşmasının çok güç olduğu gerçeğine dikkat çekmektir. Bu noktada hikayelerin yanı sıra eğitimcilerimizin kaleme alacakları anılar, örnek olaylar ve itiraflar eğitim dünyamızı daha da zenginleştirecektir.

Kitabın hazırlanma sürecinde, özellikle hikayelerin seçilme aşamasında asistanlık görevini büyük başarıyla yerine getiren ve gelecekte yayın dünyamızın yakından tanıyacağını umut ettiğim sevgili Seher Tuzcu'ya çok teşekkür ediyorum. Ayrıca kitabın yayımlanması için sağladığı destek ve katkılardan dolayı Pegem Akademi'den sevgili Servet Sarıkaya ve bir bütün olarak Pegem Akademi çalışanlarına teşekkür ediyorum.

Bu kitabın, okuyucularımızın yaşama bakış açılarında yeni pencereler açması dileğiyle...

Saygılarımla

Ocak 2014

İÇİNDEKİLER

Önsöz	iii
İçindekiler.....	v

Abraham Lincoln'un, Oğlunun Öğretmenine Yazdığı Mektup	1
Bir Tanışma	3
Memnon ya da İnsanın Bilgeliği	7
Teddy'den Üç Mektup.....	14
Öksüz	20
Yolcu! Yolun Düşerse Eğer İspar	25
Baker'ın Alakarga Masalı.....	38
Köye İlaç.....	44
Mutlu Prens	49
Jim O'Neill	54
Ormanda.....	63
Herkesin Dostu: Anton	70
Sınav.....	76
Küçük Kral	82
Mavi Gömlek.....	87
Parasız Yatılı	91
Yolculuk	98
Meçhul Köylü	105
Satılık Gözyaşları	113
Kalemler	119
Hayat Ne Tatlı.....	130
Hayat Bir Rüyadır.....	135
Gözünü Sevdiğim Yaşamak	139
Güneş Tutulması.....	146
Eller.....	152
Evimiz İstasyon Kenarındaydı.....	164
Dert Çok, Hemdert Yok!	168
Bıldırıncın	174
Ayna	181
Hülya Ağacı	185
İstepan	191
Kızılderililer Köyü.....	196

Koçlar.....	202
Köprü Başında	210
Narbülbülü.....	213
Ondört Yaşında Bir Adam.....	219
Ötegeçe Çocukları	224
Rehine.....	229
Saç	233
Satılık Ev.....	241
Şair	247
Gidiş.....	252
İstersen Git.....	262
Kadın Kalbi.....	269
Özlem.....	276
Satıcı.....	283
Sessizlik.....	292
Vicdan Azabı.....	296
Gamsız'ın Ölümü	301
Babamdı.....	306
Bir Fotoğraf Canlanıyor	311
Eskici.....	320
Arı Masalı.....	326

Abraham Lincoln'un, Oğlunun Öğretmenine Yazdığı Mektup

“Öğrenmesi gerekli biliyorum; tüm insanların dürüst ve adil olmadığını, fakat şunu da öğret ona:

Her alçağa karşı bir kahraman, her bencil politikacıya karşı kendini adanmış bir lider vardır.

Her düşmana karşı bir dost olduğunu da öğret ona. Zaman alacak biliyorum, fakat eğer öğretebilirsen, kazanılan bir doların, bulunan beş dolardan daha değerli olduğunu öğret.

Kaybetmeyi öğrenmesini öğret ona ve kazanmaktan neşe duymayı. Kıskançlıktan uzaklara yönelt onu. Eğer yapabilirsen, sessiz kahkahaların gizemini öğret ona.

Bırak erken öğrensin, zorbaların görünüşte galip olduklarını... Eğer yapabilirsen; ona kitapların mucizelerini öğret. Fakat ona; gökyüzündeki kuşların, güneşin yüzü önündeki arıların ve yemyeşil yamaçlardaki çiçeklerin ebedi gizemini düşünebileceği zamanlar da tanı...

Okulda hata yapmanın, hile yapmaktan çok daha onurlu olduğunu öğret ona.

Ona kendi fikirlerine inanmasını öğret, herkes ona yanlış olduğunu söylediğinde dahi...

Nazik insanlara karşı nazik, sert insanlara karşı sert olmasını öğret ona.

Herkes birbirine takılmış bir yönde giderken, kitleleri izlemeyecek gücü vermeye çalış oğluma.

Tüm insanları dinlemesini ve sadece iyi olanları almasını da öğret...

Eğer yapabilirsen üzüldüğünde bile nasıl gülümseyebileceğini öğret ona.

Gözyaşlarında hiçbir utanç olmadığını öğret. Herkesin sadece kendi iyiliği için çalıştığına inananlara dudak bükmesini öğret ona ve aşırı ilgiye dikkat etmesini... Ona, kuvvetini ve beynini en yüksek fiyata satmasını fakat, hiçbir zaman kalbine ve ruhuna fiyat etiketi koymamasını öğret.

Uluyan bir insan kalabalığına kulaklarını tıkamasını öğret. Ona nazik davran ama onu kucaklama. Çünkü, ancak ateş çeliği saflaştırır. Bırak sabırsız olacak kadar cesarete sahip olsun, bırak cesur olacak kadar sabrı olsun.

Ona her zaman kendisine karşı derin bir inanç taşımasını öğret. Böylece insanlığa karşı da derin bir inanç taşıyacaktır... Bu, büyük bir taleptir, ne kadarını yapabilirsin bir bak bakalım... O ne kadar iyi, küçük bir insan,

Oğlum..!”